

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI
kirjaamo@kemijarvi.fi

**Asia Asiaksmaksulaki ja palvelusetelin kohtuullinen arvo –
hinnantarkistusesitys**

Palvelusetelin kattohinta on alhainen ja ei ole kohtuullinen palveluntuottajille ja asiakkaille. Lisäksi palvelusetelin kattohintaa ei ole korotettu vastaamaan kustannusnousuja huomioiden yleiset kustannusnousut ja lakimuutoksista aiheutuvat kustannusnousut.

Alla Esperi Caren tarkemmat perustelut palvelusetelin arvon korotusesitykselle, näkemykset kohtuullisesta kattohinnasta sekä Esperin tehostetun palveluasumisen palvelusetelin hinnankorotusesitys.

1) Palvelusetelin kohtuullisuus ja Eduskunnan oikeusasiamiehen kannanotto

Palvelusetelilaissa säädetään palveluseteliä koskien kunnan oikeuksista ja velvollisuuksista (mm. päättää palvelusetelin käytöstä, tasasuuruisen tai tulositonnaisen palvelusetelin käytöstä sekä arvosta), palveluntuottajien hyväksymiskriteereistä sekä palvelusetelin arvosta, jonka lain nojalla tulee olla **kohtuullinen**, ja jonka arvoa on lisäksi **korotettava lain 8 §:ssä säädetyissä tilanteissa**.

Palvelusetelilain 7 §:ssä säädetään lainsäädännön kohtuullisuusvaatimuksesta tarkemmin seuraavaa: kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna. Palvelun tuottamisen kustannukset rakentuvat julkisella ja yksityisellä sektorilla pitkälti samojen reunaehtojen mukaan. Yksityinen palveluntuottaja tuskin pystyy tuottamaan samaa palvelua merkittävästi alemmin kustannuksin kuin kunta. Hyvinvointiala HALI ry on laskenut kuntien oman palvelun hintoja kuntien toimittamien taloustietojen pohjalta. Tämän laskelman mukaan esim Kainuun Soten oman palvelutuotannon kustannuksen mediaani on 166,78 €/vrk sisältäen hoivan ja aterian.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 12 § (30.12.2003/1311) mukaan mikäli kunta tai kuntayhtymä järjestää palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla ostopalveluna, palvelun käyttäjältä on **perittävä samat maksut ja korvaukset kuin kunnan tai kuntayhtymän itse järjestämistä vastaavista palveluista**. (30.12.2010/1329).

Lisäksi Kuntaliiton johtava lakimies Sami Uotinen ja Elinkeinoelämän keskusliiton kilpailulainsäädännön asiantuntija Annaliisa Oksanen ovat Helsingin Sanomien Vieraskynä-kirjoituksessaan esittäneet kommentteja samoihin asioihin (Liite 3).

Esperi Care:n näkemyksen mukaan Kemijärven kaupungin ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen palvelusetelin kattohinta ei ole kohtuullinen.

2) Yhteenveto ja hinnankorotusesitykset

Palvelusetelin kattohintaa on korotettu hyvin vähän viimeisinä vuosina, kun taas pelkästään palkkakulut SOTE-sektorilla ovat vuoden 2019 jälkeen kasvaneet 4,76% ja kun otetaan huomioon tänä vuonna 1.7. ja 1.9. tulevat korotukset, niin pelkästään TES:stä johtuvaa kustannus nousua on 7,36% viimeisinä vuosina.

Vastaavat palvelut järjestetään nykypäivänä muualla Suomessa hintatasolla 135€ / vrk / asukas (sisältäen ateriat) esim Siun Soten juuri avatussa kilpailutuksessa kattohinnaksi oli asetettu 138,00 €/vrk/asukas (sisältäen aterian).

Lisäksi palvelusetelin tulevassa arvossa pitää ottaa huomioon mitoitustilain muutoksesta seuraava mitoituksen nousu (0,55 → 0,6) 1.1.2022, sekä välillisen työn erottelu hoivatyöstä.

Esitämme, että palvelusetelin arvossa / hinnassa tehtäisiin tänä vuonna tasokorotus, jotta se vastaa kuluja ja on EOA-selvityksen mukainen Esitämme seuraavia muutoksia palvelusetelin arvossa ja Esperin hinnassa:

1. Vaikka kustannusnousua on 15,95 % (kts liite 2) esitämme, että **Esperin Kiekerön palvelusetelinhintaa** nostetaan 10 % (tasoon 135 € / vrk / asukas, sis ateriat):
 - Mitoituslain vaikutus 1.1.2021 ja 1.1.2022
 - Mitoituslain vaikutus välilliseen työhön 1.1.2022
 - TES-vaikutus 1.3.2019 – 2022
 - Kts tarkempi erittely liitteessä 2
2. **Palvelusetelin kattohinta** korotetaan vastaavasti siten, että asukkaan omavastuu pysyy kohtuullisena ja on 1.7.2021 voimaan tulleen asiakasmaksulain mukainen.
3. **Vuokran ja ateriamaksujen** korotukset seuraavat elinkustannusindeksiä. Korotus 1,97 %. Vuokran osalta kuitenkin enintään Sääntökirjan mukaiseen enimmäismäärään (esim vuoden 2022 Kelan eläkkeensaajan enimmäisasumismenojen rajat eivät ole vielä tiedossa). ARA-kohteissa vuokran hintaan tehdään muutokset ARA-ehtojen mukaisesti.

Vaikka kustannusnousua on 15,95 %, eli todellinen korotus asettuisi tasoon 141,50 €/vrk/asukas (sis ateria) esitämme korotusta vain tasoon 135€.

Uusi hinta ja arvo astuisi voimaan **1.1.2022**.

Lisäksi huomautamme, että valtio kompensoi kuntia mitoitustulain noususta vuosien 2021 ja 2022 osalta. Kompensaatio ei perustu kunnan (tai kunnassa olevien hoivakotien) nykyiseen hoivamitoitukseen. Valtio on sitoutunut korvaamaan mitoitustulain aiheutuneet kulut kunnille täysimääräisesti.

Kirjeemme koskee seuraavia yksiköitä:

Esperi Care Oy:

Esperi Hoivakoti Kiekerö

Yhteyshenkilö:

Santtu Karppinen

Aluepäällikkö

p. 0400 923 357

santtu.karppinen@esperifi

Helsinki 26.8.2021

Arne Köhler

Ikäihmisten palveluiden liiketoimintajohtaja

Esperi Care Oy

Liite 1: STM lausunto VN / 20702 / 2020

Liite 2: Tarkempi korotuserittely

Liite 3: HS Vieraskynä 18.8.2021

Liite 2: Tarkempi korotuserittely

KAIKKI KULUVAIKUTUKSET

Mitoituslain vaikutus 1.1.2022	7,27 %
Mitoituslain vaikutus välilliseen työhön 1.1.2022	2,40 %
Inflaation ja TES-korotusten vaikutus 1.4.2019 alkaen	6,28 %
Yhteensä	15,95 %

MITOITUSLAIN VAIKUTUS 1.1.2022

Sopimuksen mukainen mitoitustaade 1.6.2021	Mitoitustaade 1.1.2022	Mitoituksen kasvu %	Osuus kustannuksista	Kustannusvaikutus eli hinnanousu%
0,55	0,60	9,09 %	80 %	7,27 %

MITOITUSLAIN VAIKUTUS VÄLILLISEEN TYÖHÖN 1.1.2022

Kustannuslaji	Osuus kustannuksista	Korotus	Kustannus- vaikutus
Henkilöstökustannukset	80 %	3,00 %	2,40 %
Aineet ja tarvikkeet sekä muut kulut	20 %	0,00 %	0,00 %
Yhteensä	100 %		2,40 %

INFLAATION JA TES-KOROTUSTEN VAIKUTUS 1.4.2019 ALKAEN

Kustannuslaji	Osuus kustannuksista	Kasvu prosentteina	Kustannus- vaikutus
Henkilöstökustannukset	80 %	7,36 %	5,89 %
Aineet ja tarvikkeet sekä muut kulut	20 %	1,97 %	0,39 %
Yhteensä	100 %		6,28 %

Henkilöstökustannukset

Työehtosopimuksen mukainen palkkojen korotus	Milloin
1,34 %	1.4.2019 alkaen
0,82 %	1.6.2019 alkaen
1,30 %	1.8.2020 alkaen
1,30 %	31.8.2020 alkaen
1,50 %	1.7.2021 alkaen
1,10 %	1.9.2021 alkaen
7,36 %	Yhteensä

Aineet ja tarvikkeet sekä muut kulut

Kustannusindeksi	Muutos
Elinkustannusindeksi	1,97 %

<i>Elinkustannusindeksi (1951:10=100)</i>	
7/2020	1976,0
7/2021	2015,0
Erotus	39

Uuden vanhuspalvelulain vaikutukset

Eduskunta hyväksyi 26.6.2020 uuden vanhuspalvelulain, joka tulee nostamaan hoivapalvelujen kustannuksia. Valtio kompensoi lain aiheuttaman kustannusnousun kunnille täysimääräisenä. Vanhuspalvelulaista johtuvat hinnankorotukset koskevat kaikkia yksiköitämme sekä sopimuksiamme.

Uuden lain seurauksena tukipalvelutyön määrä kasvaa. Lain kustannusarviossa on selvitetty, että sairaanhoitajat ja lähihoitajat kuluttavat nykyisin 3%, kodinhoitajat ja kotiavustajat 21% sekä hoiva-avustajat 21% työajastaan ns. välilliseen työhön kuten huoneiden ja yhteisten tilojen siivoukseen, pyykki- ja kiinteistöhuoltoon sekä ruoan valmistukseen. Tämä työ siirrettiin pois mitoitukseen laskettavista hoivatunneista jo 1.10.2020. Esperillä lisääntyvän välillisen työn määrä on noin 3,0%. Hoivapalvelun hinnasta noin 80% muodostuu henkilöstökuluista. Lisäksi lakimuutoksen seurauksena mitoitus nousee 0,6:een kaikissa Suomen ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen yksiköissä 1.1.2022 alkaen.